

В І Д Г У К

на дисертаційну роботу М.А.Гаркуші "Діагностика та патогенетично обґрунтована корекція порушень структурно-функціонального стану кісткової тканини в жінок із закритими переломами кісток дистального відділу передпліччя" на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук

Актуальність теми. Одними із найбільш характерних переломів у жінок постменопаузального періоду є переломи дистального відділу кісток передпліччя. Це обумовлено більшою тривалістю життя жінок порівняно з чоловіками, більшою схильністю жінок до падінь. Але основною причиною низькоенергетичних переломів у цієї категорії постраждалих є порушення структурно-функціонального стану кісткової тканини, пов'язані з остеопорозом.

Низькоенергетичні переломи кісток дистального відділу передпліччя часто виступають першим клінічним проявом остеопорозу, як системного ураження кісткової тканини, що несе в собі загрозу більш тяжких інвалідізуючих уражень, таких, як переломи шийки стегнової кістки, тіл хребців, тощо. Цим обумовлена висока соціально-економічна значущість проблеми, що розглядається. Але незважаючи на встановлений зв'язок низькоенергетичних переломів кісток передпліччя зі зниженою мінеральною щільністю кісткової тканини у даного контингенту постраждалих дотепер не існує чіткого алгоритму діагностики та корекції структурно-функціонального стану кістки, як невід'ємного компонента лікування даних ушкоджень та профілактики інших, що прогнозуються у майбутньому. Логічно обумовлена необхідність розробки такого алгоритму, висока медико-соціальна значущість проблеми обґрунтовують актуальність обраної теми дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Державної установи "Інститут геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України" ("Дослідження взаємозв'язку між поліморфізмом генів рецепторів вітаміну D₃ і естрогенів, розвитком остеопорозу та ефективністю його лікування", шифр 34.06, держреєстрація № 0106U001525; "Дефіцит вітаміну D₃

та захворювання кістково-м'язової системи (остеопороз, остеоартроз) у людей різного віку", шифр 56.09, держреєстрація № 0109U001721. У рамках цих тем автор виконав лікування пацієнтів із переломом кісток дистального відділу передпліччя, провів двоенергетичну рентгенівську абсорбціометрію, моделював та дослідив репаративну регенерацію кісткового дефекту в умовах експерименту; здійснив всебічний аналіз та інтерпретацію отриманих даних.)

Робота в цілому орієнтована на виконання конкретного науково-практичного завдання сучасної травматології, що задається її метою: удосконалити діагностику та корекцію порушень структурно-функціонального стану кісткової тканини в жінок у постменопаузальному періоді з закритими переломами кісток дистального відділу передпліччя.

Чотири завдання спрямовані на вирішення конкретних практичних питань, інші два мають теоретичне значення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше в жінок української популяції різних вікових груп з переломами дистального відділу передпліччя внаслідок низькоенергетичної травми достовірно встановлено зниження інтегрального кортикального індексу інтактної кінцівки, зниження мінеральної щільності кісткової тканини поперекового відділу хребта та проксимального відділу стегна, чого не спостерігається в жінок відповідних вікових категорій без переломів у анамнезі.

Вперше встановлено в експерименті, що терапія комбінованим препаратом кальцію та вітаміну D₃, у поєднанні з гідроксиапатитним комплексом достовірно забезпечує більший критерій мінеральної щільності кісткової тканини у порівнянні з контрольною групою.

Ці експериментальні дані знайшли підтвердження при клінічній апробації запропонованої схеми корекції структурно – функціонального стану кісткової тканини, коли показники інтегрального індексу ураженої кінцівки підвищувались на 5.8% у порівнянні з контрольною групою.

Результати та основні положення роботи обговорені на наукових форумах різного рівня та повністю висвітлені в 13 друкованих працях, з яких 7 статей у наукових фахових виданнях; розроблено також методичні рекомендації.

Результати дослідження впроваджено в клінічну практику травматологічної клініки КЗОЗ "Харківська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги ім. проф. О.І. Мещанінова", КЗОЗ "Обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" Харківської обласної Ради, відділу клінічної фізіології та патології опорно-рухового апарата й відділення вікових змін опорно-рухового апарата Державної установи "Інститут геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України", Науково-дослідного інституту травматології та ортопедії Донецького національного медичного університету імені М. Горького МОЗ України, Науково-дослідного інституту реабілітації інвалідів Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова МОЗ України, Вінницької міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги.

Загальна оцінка роботи.

Робота складається зі вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, 5 розділів власних досліджень, висновків, додатків, списку літератури (41 кирилицею, 129- латиницею). Ілюстрації містять 50 рисунків та 16 таблиць.

В аналітичному огляді літератури розглянуто етіопатогенетичні аспекти остеопоротичних переломів, їх зв'язок із структурно – функціональним станом кісткової тканини, та роль препаратів кальцію та вітаміну D₃ у їх профілактиці.

Розділ "Матеріали та методи дослідження" демонструє доцільність та сучасність використаних методів дослідження, при статистичному аналізі результатів застосовано солідний математичний апарат.

Відносно розділів 3 та 4, де йдеться про структурно – функціональний стан та мінеральну щільність кісткової тканини різних регіонів скелета у пацієнтів з переломами дистального відділу кісток передпліччя чи з наявністю такого ушкодження в анамнезі, то видається, що цьому прицілено занадто багато уваги.

Зрозуміло, що автор вважав за необхідне переконливо довести та підкреслити прогностичне значення переломів дистального відділу передпліччя, але присвячувати цьому практично третину роботи – це, може, дещо через край.

Експериментальний розділ 5, клінічний розділ 6, розділ 7 "Узагальнення та обговорення отриманих результатів" особливих питань не викликають. Наукові дослідження, висновки та рекомендації достовірні та обґрунтовані, повністю викладені в опублікованих працях.

Щодо запитань та зауважень, яких не може не бути, то після тої напруженої та довготривалої роботи по їх корекції на попередніх етапах та позитивного рішення експертної ради, на мою думку, зараз немає сенсу зосереджувати увагу аудиторії на несуттєвих та другорядних моментах. Моє єдине запитання пов'язане з тим, що Ви часто використовуєте термін "постменопаузальний"; крім того, в експериментальних тварин застосована оваріоектомія. Тобто, у підтексті роботи без напруги прослідковується, що Ви ясно розумієте зв'язок вікових порушень структурно – функціонального стану кісткової тканини з гормональним фоном. Та і взагалі, треба бути сліпим і глухим, щоб нічого не знати про цей зв'язок. Тоді поясніть, якщо можливо, чому не тільки у Вашій, але і у довгій низці робіт, що виходили з інституту геронтології та захищені у цій залі раніше, жодного слова не сказано відносно цього? Зрозуміло, що це питання не має прямого безпосереднього відношення до Вашої роботи, але все-таки мене цікавить Ваша думка.

ВИСНОВОК

Таким чином, дисертаційна робота М.А.Гаркуші "Діагностика та патогенетично обґрунтована корекція порушень структурно-функціонального стану кісткової тканини в жінок із закритими переломами кісток дистального відділу передпліччя" на здобуття наукового ступіня кандидата медичних наук є закінченою, самостійною роботою, що шляхом патогенетичного обґрунтування значною мірою доповнює наукові дані про корекцію структурно –

функціонального стану кісткової тканини в жінок із вказаною патологією, що є важливим завданням сучасної травматології та остеології.

За своєю актуальністю, науковою новизною та практичною значимістю робота відповідає п. 11 "Порядку присудження ...", а здобувач гідний присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.21 "травматологія та ортопедія".

Офіційний опонент

Завідуючий травматологічним відділенням
Комунального закладу охорони здоров'я
"Харківська міська багатопрофільна лікарня №18"
доктор медичних наук

Г.В.Бець

Григоренко Г.В. засвідую
Григоренко В.В.
25.02.16

Григоренко Г.В.
ради 25.02.16